

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 111/21
V Luxemburgu 22. júna 2021

Rozsudok vo veci C-719/19
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Občan Únie, voči ktorému bolo vydané rozhodnutie o vyhostení, môže získať nové právo na pobyt na území hostiteľského členského štátu až po tom, ako skutočne a účinne ukončí svoj pobyt na tomto území

Takéto rozhodnutie o vyhostení totiž nie je úplne vykonané len na základe skutočnosti, že občan Únie v lehote stanovenej uvedeným rozhodnutím na jeho dobrovoľný odchod fyzicky opustil uvedené územie

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (štátny tajomník pre spravodlivosť a bezpečnosť, Holandsko, ďalej len „štátny tajomník“) rozhodnutím z 1. júna 2018 dospel k záveru, že FS, poľský štátny príslušník, nemá v Holandsku oprávnený pobyt, pretože prestal spĺňať podmienky stanovené v článku 7 smernice 2004/38¹ týkajúcom sa práva pobytu na viac ako tri mesiace, a nariadil mu opustiť holandské územie. Rozhodnutím z 25. septembra 2018 (ďalej len „rozhodnutie o vyhostení“) štátny tajomník zamietol sťažnosť, ktorú podal FS proti predchádzajúcemu rozhodnutiu, ako nedôvodnú. Stanovil mu štvortýždňovú lehotu na dobrovoľný odchod, ktorá uplynula 23. októbra 2018 a po uplynutí ktorej mohol byť FS vyhostený z dôvodu svojho neoprávneného pobytu.

V každom prípade FS opustil Holandsko najneskôr 23. októbra 2018, keďže nemecké policajné orgány ho k tomuto dátumu zadržali pre podozrenie z krádeže v obchode. FS sa podľa svojho vyhlásenia zdržiaval v Nemecku, blízko holandskej hranice. Uviedol tiež, že z dôvodu svojej závislosti od marihuany si ju denne dochádzal kupovať do Holandska. Dňa 22. novembra 2018 bol zatknutý pre krádež v supermarkete v Holandsku. Štátny tajomník po zatknutí a policajnom zaistení FS nariadil jeho administratívne zaistenie s cieľom vyhostiť ho do jeho krajiny pôvodu. Toto rozhodnutie bolo odôvodnené rizikom, že FS sa bude vyhýbať cudzineckej kontrole a že sa vyhne alebo bude brániť príprave odchodu alebo konaniu o vyhostení.

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen (súd v Haagu, zasadajúci v Groningene, Holandsko) vo svojom rozsudku vynesenom v decembri 2018 vyhlásil žalobu, ktorú podal FS proti rozhodnutiu o zaistení, za nedôvodnú. FS napadol tento rozsudok na Raad van State (Štátna rada, Holandsko), vnútroštátnom súde, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania. Tento súd uviedol, že rozhodnutie o vyhostení prijaté voči FS je rozhodnutím o vyhostení v zmysle článku 15 smernice o pobyte.² Podľa rovnakého súdu otázka, či bol FS po svojom návrate do Holandska zaistený oprávnene, závisí od toho, či mal k dátumu zaistenia opäť právo na pobyt na tomto území. V dôsledku toho bol Súdny dvor vyzvaný, aby sa vyjadril k okolnostiam, za ktorých sa občan Únie, voči ktorému bolo vydané rozhodnutie o vyhostení prijaté z iných dôvodov, ako je verejný poriadok, verejná bezpečnosť alebo verejné zdravie, môže dovoľávať nového práva na pobyt v hostiteľskom členskom štáte.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46, ďalej len „smernica o pobyte“).

² Toto ustanovenie okrem iného stanovuje, že niektoré postupy stanovené v kapitole VI uvedenej smernice, nazvanej „Obmedzenia práva vstupu a práva pobytu z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti alebo verejného zdravia“ (postupy podľa článkov 30 a 31), sa uplatňujú analogicky na všetky rozhodnutia obmedzujúce voľný pohyb občanov Európskej únie a ich rodinných príslušníkov z dôvodov iných, ako je verejný poriadok, verejná bezpečnosť alebo verejné zdravie.

Súdny dvor vo svojom rozsudku vydanom veľkou komorou rozhodol, že rozhodnutie o vyhostení občana Únie z územia hostiteľského členského štátu, ktoré bolo prijaté na základe tohto ustanovenia z dôvodu, že tento občan Únie už nemá právo prechodného pobytu na tomto území podľa tejto smernice, nie je v plnom rozsahu vykonané samotnou skutočnosťou, že uvedený občan Únie fyzicky opustil uvedené územie v lehote stanovenej uvedeným rozhodnutím pre jeho dobrovoľný odchod. Súdny dvor tiež uviedol, že na to, aby mohol občan Únie, voči ktorému bolo vydané takéto rozhodnutie o vyhostení, získať nové právo na pobyt podľa článku 6 ods. 1 tejto smernice na tom istom území, musí nielen fyzicky opustiť územie hostiteľského členského štátu, ale musí tiež skutočne a účinne ukončiť svoj pobyt na tomto území, takže pri jeho návrate na uvedené územie nebude možné domnievať sa, že jeho pobyt v skutočnosti zapadá do kontinuity jeho predchádzajúceho pobytu na tomto území.

Posúdenie Súdnym dvorom

S cieľom dospieť k tomuto záveru Súdny dvor v prvom rade preskúmal, či samotný fyzický odchod občana Únie z hostiteľského členského štátu postačuje na to, aby bolo možné považovať rozhodnutie o vyhostení, ktoré bolo voči nemu prijaté na základe článku 15 ods. 1 smernice o pobyte, za vykonané v celom rozsahu. V tejto súvislosti Súdny dvor poznamenal, že časové účinky takéhoto rozhodnutia o vyhostení nevyplývajú zo znenia tejto smernice. Vzhľadom na cieľ sledovaný týmto ustanovením a kontext, do ktorého patrí, ako aj na účel tejto smernice, Súdny dvor uviedol, že možnosť hostiteľského členského štátu vyhostiť občana Únie, ktorý už na jeho území nemá legálny pobyt, je súčasťou osobitného cieľa smernice o pobyte, ktorým je zabrániť tomu, aby sa občania Únie a ich rodinní príslušníci stali počas svojho prechodného pobytu neprimeranou záťažou pre systém sociálnej pomoci hostiteľského členského štátu. Súdny dvor okrem toho uviedol, že výklad, ktorý by znamenal, že samotný fyzický odchod občana Únie postačuje na účely vykonania rozhodnutia o vyhostení, by viedol k tomu, že tento občan by mohol využiť viacero po sebe nasledujúcich dočasných pobytov v členskom štáte, aby sa tam v skutočnosti trvalo zdržiaval, hoci by nespĺňal podmienky práva na trvalý pobyt stanovené v smernici o pobyte. Podľa Súdneho dvora by takýto výklad nebol v súlade s celkovým kontextom smernice o pobyte, ktorá vo vzťahu k právu na pobyt v hostiteľskom členskom štáte stanovila stupňovitý systém smerujúci k právu na trvalý pobyt.

Okrem toho sa Súdny dvor domnieva, že poskytnutie minimálnej lehoty jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia o vyhostení na jeho vykonanie,³ ktoré danému občanovi umožňuje pripraviť si svoj odchod, svedčí v prospech výkladu článku 15 ods. 1 smernice o pobyte v tom zmysle, že k vykonaniu rozhodnutia o vyhostení dochádza tým, že tento občan skutočne a účinne ukončí svoj pobyt na tomto území.

V druhom rade Súdny dvor poskytol vnútroštátnemu súdu užitočné usmernenia, aby mohol na základe celkového posúdenia všetkých okolností sporu, ktorý prejednáva, overiť, či dotknutý občan Únie skutočne a účinne ukončil svoj pobyt na území hostiteľského členského štátu, takže rozhodnutie o jeho vyhostení bolo v celom rozsahu vykonané. V tejto súvislosti Súdny dvor najprv uviedol, že ak by sa takémuto občanovi uložila povinnosť zdržať sa vstupu do hostiteľského členského štátu počas určitého minimálneho obdobia, napríklad troch mesiacov, aby sa mohol dovoliť nového práva na pobyt na území tohto členského štátu na základe článku 6 ods. 1 tejto smernice, viedlo by to k tomu, že by sa výkon tohto základného práva podriadil obmedzeniu, ktoré nestanovujú ani Zmluvy, ani táto smernica. Obdobie, ktoré táto osoba strávila po prijatí rozhodnutia o vyhostení mimo územia hostiteľského členského štátu, môže mať určitý význam, keďže čím je neprítomnosť dotknutej osoby na území hostiteľského členského štátu dlhšia, tým skôr svedčí o skutočnej a účinnej povahe ukončenia jej pobytu. Okrem toho v rámci poskytnutia ďalších užitočných usmernení Súdny dvor zdôraznil význam všetkých skutočností preukazujúcich prerušenie väzieb medzi dotknutým občanom Únie a hostiteľským členským štátom, ako je vypovedanie nájomnej zmluvy alebo presťahovanie. Súdny dvor spresňuje, že relevantnosť takýchto skutočností musí príslušný vnútroštátny orgán posúdiť vzhľadom na všetky konkrétne okolnosti charakterizujúce špecifickú situáciu dotknutého občana Únie.

³ Stanovené v článku 30 ods. 3 smernice o pobyte a analogicky uplatniteľné na rozhodnutie prijaté na základe článku 15 tejto smernice.

V poslednom rade Súdny dvor spresnil dôsledky nevykonania rozhodnutia o vyhostení. V tejto súvislosti Súdny dvor uvádza, že ak z takéhoto overenia vyplynie, že občan Únie skutočne a účinne neskončil svoj dočasný pobyt na území hostiteľského členského štátu, tento členský štát nie je povinný prijať nové rozhodnutie o vyhostení na základe tých istých skutočností, ktoré viedli k vydaniu rozhodnutia o vyhostení, ktoré už bolo prijaté voči tomuto občanovi, ale môže sa odvolať na toto posledné uvedené rozhodnutie s cieľom prinútiť ho opustiť svoje územie. Súdny dvor však spresnil, že zmena skutkových okolností, ktorá by občanovi Únie umožnila splniť podmienky stanovené v článku 7 smernice o pobyte týkajúcom sa pobytu na viac ako tri mesiace, by zbavila rozhodnutie o jeho vyhostení akéhokoľvek účinku, a vyžadovala by, aby sa jeho pobyt na území dotknutého členského štátu považoval za oprávnený aj napriek nevykonaniu tohto rozhodnutia. Pokiaľ ide o možnosť členského štátu overiť, či bolo takéto rozhodnutie o vyhostení v celom rozsahu vykonané, aj napriek určitým obmedzeniam, ktoré právo Únie stanovuje pre takéto kontroly, cieľom niektorých ustanovení smernice o pobyte je umožniť hostiteľskému členskému štátu dbať na to, aby sa prechodný pobyt štátnych príslušníkov iných členských štátov na ich území uskutočnil v súlade s touto smernicou.⁴ Napokon Súdny dvor uviedol, že voči občanovi Únie sa nemožno odvolávať na rozhodnutie o jeho vyhostení prijaté podľa článku 15 ods. 1 smernice o pobyte, pokiaľ tento občan podľa článku 5 tejto smernice, ktorý stanovuje právo na vstup na toto územie, krátkodobo vstupuje na toto územie na iné účely, než je účel pobytu.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

⁴ To platí napríklad pre článok 5 ods. 5 smernice o pobyte, podľa ktorého členský štát môže uložiť dotknutej osobe, aby svoju prítomnosť na jeho území ohlásila v rámci primeranej a nediskriminačnej lehoty, pričom nesplnenie tejto požiadavky môže rovnako ako nesplnenie povinnosti registrácie viesť k uloženiu primeraných a nediskriminačných sankcií.